

Predmet C- 654/23**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

2. studenoga 2023.

Sud koji je uputio zahtjev:

Curtea de Apel București (Rumunjska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

20. ožujka 2023.

Žalitelj – tužitelj:

Inteligo Media SA

Žalitelj – tuženik:

Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu
Caracter Personal (ANSPDCP)

Predmet glavnog postupka

Žalbe podnesene protiv presude u građanskom postupku kojom je djelomično prihvaćena žalba koju je tužitelj podnio protiv zapisnika o utvrđenju prekršaja koji je sastavio tuženik i na temelju kojeg je tužitelju izrečena upravna novčana kazna zbog povrede određenih odredbi Uredbe (EU) 2016/679 o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Na temelju članka 267. UFEU-a i članka 19. stavka 3. točke (b) Ugovora o Europskoj uniji traži se tumačenje članka 13. stavaka 1. i 2. te članka 15. stavka 2. Direktive 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija, članka 2. točke (f) Direktive 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na

unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine, kao i članka 6. stavka 1. točaka (a) do (f), članka 83. stavka 2. te članka 95. Uredbe (EU) 2016/679.

Prethodna pitanja

1. U slučaju kad izdavač internetskih informativnih publikacija namijenjenih široj javnosti, koja nije stručna za predmetno područje, i koje sadržavaju vijesti o zakonodavnim izmjenama koje se svakodnevno objavljuju u Rumunjskoj dobije korisnikovu adresu elektroničke pošte u trenutku kad korisnik kreira besplatan korisnički račun na temelju kojeg može i. besplatno pristupiti dodatnim člancima publikacije o kojoj je riječ; ii. preko elektroničke pošte primati dnevni bilten koji sadržava sažetak zakonodavnih novosti koje su obrađene u člancima iz publikacije i poveznice na te članke i iii. uz plaćanje pristupiti člancima i analizama iz publikacije koji su dodatni i/ili opsežniji u odnosu na besplatan dnevni bilten:

(a) je li izdavač internetskih informativnih publikacija tu adresu elektroničke pošte dobio „u smislu prodaje proizvoda ili usluge” u skladu s člankom 13. stavkom 2. Direktive 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (Direktiva 2002/58/EZ);

(b) može li se smatrati da izdavač publikacija prenosi vijesti kao što su one koje se opisuju u točki ii. „za izravni marketing svojih sličnih proizvoda ili usluga” u smislu članka 13. stavka 2. Direktive 2002/58/EZ?

2. U slučaju potvrdnih odgovora na pitanja 1.(a) i 1.(b), koje uvjete iz članka 6. stavka 1. točaka (a) do (f) Uredbe (EU) 2016/679 treba smatrati primjenjivima kad se izdavač koristi korisnikovom adresom elektroničke pošte za prijenos dnevnog biltena, poput onog opisanog u točki ii. iz pitanja 1., u skladu sa zahtjevima predviđenima člankom 13. stavkom 2. Direktive 2002/58/EZ?

3. Treba li članak 13. stavke 1. i 2. Direktive 2002/58/EZ tumačiti na način da mu se protivi nacionalni propis u kojem se umjesto pojma „izravni marketing” iz Direktive 2002/58/EZ upotrebljava pojam „komercijalno priopćenje” iz članka 2. točke (f) Direktive 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (Direktiva 2000/31/EZ)? U slučaju niječnog odgovora, predstavlja li bilten poput onog opisanog u točki ii. iz pitanja 1. „komercijalno priopćenje” u smislu članka 2. točke (f) Direktive 2000/31/EZ?

4. U slučaju niječnih odgovora na pitanja 1.(a) i 1.(b):

(a) predstavlja li prijenos, putem elektroničke pošte, dnevnog biltena, poput onog opisanog u točki ii. iz prethodnog pitanja 1., „korištenje [...] elektroničke

pošte za potrebe izravnog marketinga” u smislu članka 13. stavka 1. Direktive 2002/58/EZ; konkretno,

(b) treba li članak 95. Uredbe (EU) 2016/679, u vezi s člankom 15. stavkom 2. Direktive 2002/58/EZ, tumačiti na način da će se nepoštovanje uvjeta koji se odnose na dobivanje korisnikova valjanog pristanka u skladu s člankom 13. stavkom 1. Direktive 2002/58/EZ sankcionirati u skladu s člankom 83. Uredbe (EU) 2016/679 ili u skladu s odredbama nacionalnog prava iz akta o prenošenju Direktive 2002/58/EZ, koji pak sadržava posebne sankcije koje se primjenjuju?

5. Treba li članak 83. stavak 2. Uredbe (EU) 2016/679 tumačiti na način da je nadzorno tijelo, koje odlučuje o izricanju upravne novčane kazne i njezinom iznosu, u svakom pojedinom slučaju u upravnom aktu kojim se izriče kazna dužno ispitati i pojasniti učinak svakog od kriterija predviđenih točkama (a) do (k) na odluku o izricanju upravne kazne odnosno na odluku o iznosu izrečene upravne novčane kazne?

Navedene odredbe prava Unije

Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) te naknadne izmjene i dopune (u daljnjem tekstu: Direktiva 2002/58/EZ), uvodne izjave 10., 17. i 41., članak 1. stavci 1. i 2., članak 2. točke (d) i (f), članak 13. stavci 1. do 3. [stavkom 1. utvrđuje se obveza dobivanja pristanka pretplatnikâ za korištenje elektroničke pošte za potrebe marketinga, a stavkom 2. predviđaju se uvjeti pod kojima fizička ili pravna osoba koja je od svojih korisnika dobila njihove kontaktne podatke za elektroničku poštu, u smislu prodaje proizvoda ili usluge, može koristiti te navedene elektroničke kontaktne podatke za izravni marketing svojih sličnih proizvoda ili usluga], članak 15. stavak 2.

Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (u daljnjem tekstu: Direktiva 2000/31/EZ), uvodna izjava 18. i članak 2. točka (f) [u kojem se definira pojam „komercijalno priopćenje”]

Direktiva (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (Direktiva 2015/1535), članak 1. stavak 1. točke (b) i (c)

Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (u daljnjem tekstu: OUZP), uvodne izjave 47., 70. i 173.,

članak 5. stavak 1. točka (a), članak 6., članak 7. stavci 1., 2. i 4., članak 83., članak 94. stavci 1. i 2. te članak 95.

Sudska praksa Suda Europske unije (u daljnjem tekstu: Sud), konkretno, presude od 12. veljače 2008., Kempter (C-2/06, EU:C:2008:78, t. 41.); od 18. srpnja 2013., Consiglio nazionale dei geologi i Autorità garante della concorrenza e del mercato (C-136/12, EU:C:2013:489, t. 28.); od 6. listopada 2021., Consorzio Italian Management i Catania Multiservizi (C-561/19, EU:C:2021:799, t. 66.); od 6. listopada 1982., CILFIT/Ministero della Sanità (283/81, EU:C:1982:335, t. 16. i 17.) i od 25. studenoga 2021., StWL Städtische Werke Lauf a.d. Pegnitz (C-102/20, EU:C:2021:954)

Navedene nacionalne odredbe

Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice (Zakon br. 506/2004 o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija)

- članak 1. stavak 2. kojim se predviđa da se taj zakon „primjenjuje na obradu osobnih podataka vezanih uz pružanje javno dostupnih usluga elektroničkih komunikacija na javno dostupnim elektroničkim komunikacijskim mrežama [...]” i stavak 3.;
- članak 2. stavci 1. i 2.;
- članak 12. stavci 1., 2. i 4. na temelju kojih je „zabranjeno slanje komercijalnih priopćenja [...] elektroničkom poštom ili na bilo koji drugi način u okviru kojeg se upotrebljavaju javno dostupne usluge elektroničkih komunikacija, osim ako je dotični pretplatnik ili korisnik dao svoj prethodni pristanak za primanje takvih priopćenja” (stavak 1.); „ako fizička ili pravna osoba izravno dobije korisnikovu adresu elektroničke pošte u trenutku prodaje proizvoda ili usluge koju obavlja navedena osoba, [...] fizička ili pravna osoba o kojoj je riječ može se koristiti tom adresom za potrebe slanja komercijalnih priopćenja koja se odnose na slične proizvode ili usluge koje prodaje ta osoba, pod uvjetom da su korisnici jasno i izravno obaviješteni o mogućnosti protivljenja takvom korištenju na jednostavan način i besplatno, i u trenutku dobivanja adrese elektroničke pošte i uvijek kod slanja svake nove poruke, ako korisnik nije odmah odbio takvo korištenje” (stavak 2.); „odredbe stavaka 1. i 3. na odgovarajući se način primjenjuju i na pretplatnike [koji su] pravne osobe”
- članak 13. stavci 1., 2. i 5. kojim se predviđaju upravne kazne u slučaju povrede navedenog članka 12.;
- članak 15. u kojem se navodi da se tim zakonom prenosi Direktiva 2002/58/EZ.

Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic (Zakon br. 365/2002 o elektroničkoj trgovini):

- članak 1. točka 8. u kojem se pojam „komercijalno priopćenje” definira kao „svaki oblik priopćenja namijenjeno promidžbi, izravno ili neizravno, proizvoda, usluga, ugleda [...] prodavatelja ili člana regulirane struke [...]”;
- članak 32. u kojem se navodi da se Zakonom br. 365/2002 prenosi Direktiva 2000/31/EZ.

Sažet prikaz činjenica i glavnog postupka

- 1 Inteligo Media SA (u daljnjem tekstu: Inteligo Media) izdavač je internetske informativne publikacije avocatenet.ro, publikacije namijenjene široj javnosti koja sadržava vijesti o zakonodavnim izmjenama koje se svakodnevno objavljuju u Rumunjskoj.
- 2 Korisnici internetske publikacije mogu besplatno pregledavati maksimalan broj članaka određen samom publikacijom (šest članaka u trenutku nastanka činjenica), pri čemu ne moraju izvoditi nikakve druge radnje.
- 3 Inteligo Media uspostavio je 2018. sustav pretplate uz plaćanje pod nazivom *Serviciu Premium* (u daljnjem tekstu: usluga Premium) za korisnike koji nakon pregleda maksimalnog broja od šest članaka žele pristupiti dodatnim člancima iz internetske publikacije.
- 4 Za pretplatu na „uslugu Premium” u prvoj je fazi potrebno da korisnik besplatno postavi račun kao korisnik platforme. Kako bi kreirao račun, korisnik je trebao prihvatiti ugovorne odredbe i uvjete za uslugu Premium koju pruža Inteligo Media.
- 5 Pretplatom na uslugu Premium korisniku se omogućavalo da besplatno pristupi dodatnom sadržaju publikacije i da ga pregledava te da preko elektroničke pošte prima dnevni bilten (*newsletter*) pod nazivom *Personal Update* (Osobna obavijest) (osim u slučaju kada je odabrao opciju da se ne koristi tom uslugom), kao i da uz plaćanje i opcionalno pristupi svim člancima iz publikacije i, preko elektroničke pošte, nizu dnevnih biltena nazvanih *Sinteze Informative* (Informativni sažeci).
- 6 Dnevni bilten pod nazivom *Personal Update* koji se prima preko elektroničke pošte u biti sadržava pojediniosti o zakonodavnim novostima od prethodnog dana i poveznice na relevantne članke objavljene u publikaciji.
- 7 Kako bi se korisnicima omogućilo da u trenutku dobivanja njihove adrese elektroničke pošte odaberu opciju da preko elektroničke pošte ne dobivaju dnevni bilten pod nazivom *Personal Update*, u obrascu za kreiranje računa postojala je stavka *Nu vreau să primesc Personal Update, informarea transmisă zilnic gratuit*

pe e-mail de avocatnet.ro (Ne želim primati *Personal Update*, vijesti koje svakodnevno preko elektroničke pošte besplatno prenosi avocatnet.ro) koju je dotični korisnik trebao označiti. Isto tako, u trenutku primanja bilo koje vijesti preko elektroničke pošte korisnici koji više nisu željeli primati *Personal Update* mogli su odabrati opciju *Dezabonare* (u daljnjem tekstu: Otkazivanje pretplate).

- 8 Za korisnike koji su kreirali račun na platformi u svrhu različitu od pretplate na besplatnu uslugu Premium i pristupa dodatnom sadržaju stavka koja se odnosila na vijesti pod nazivom *Personal Update* osmišljena je na način da se nije pojavljivala te se dnevni bilten pod nazivom *Personal Update* nije prenosio tim skupinama korisnika.
- 9 Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (Nacionalno tijelo za nadzor obrade osobnih podataka, Rumunjska, u daljnjem tekstu: Tijelo) sastavila je 26. rujna 2019. zapisnik o utvrđenju i upravnoj kazni kojim je društvu Inteligo Media izrekla upravnu novčanu kaznu u iznosu od 42 714 rumunjskih leua (protuvrijednost od 9000 eura); navedenim zapisnikom utvrđeno je da je Inteligo Media od srpnja 2018. obrađivao osobne podatke (elektronička pošta, lozinka, korisničko ime) od 4357 korisnika (fizičkih osoba) na temelju pravne osnove koja nije odgovarala svrsi predmetne obrade, odnosno svakodnevnom prijenosu vijesti pod nazivom *Personal Update* preko elektroničke pošte, a da nije dokazao da je od dotičnih korisnika dobio izričitu privolu za obradu njihovih osobnih podataka za tu određenu svrhu. Tijelo je zaključilo da je Inteligo Media povrijedio članak 5. stavak 1. točke (a) i (b), članak 6. stavak 1. točku (a) i članak 7. OUZP-a.
- 10 Tužitelj Inteligo Media podnio je žalbu Tribunalulu București – Secția a II-a de Contencios Administrativ și Fiscal (Viši sud u Bukureštu, Drugo vijeće za upravne i porezne sporove, Rumunjska), pri čemu je ponajprije zahtijevao poništenje navedenog zapisnika i da ga se oslobodi odgovornosti za prekršaj.
- 11 Curtea de Apel București (Žalbeni sud u Bukureštu, Rumunjska) ukinula je u žalbenom postupku presudu koju je Tribunalul București – Secția a II-a de Contencios Administrativ și Fiscal (Viši sud u Bukureštu, Drugo vijeće za upravne i porezne sporove) donio 5. lipnja 2020. i kojom je odbijena žalba koju je podnio tužitelj te je predmet vraćen na ponovno odlučivanje.
- 12 Prilikom ponovnog ispitivanja predmeta Tribunalul București – Secția a II-a de Contencios Administrativ și Fiscal (Viši sud u Bukureštu, Drugo vijeće za upravne i porezne sporove) presudom u građanskom postupku od 15. prosinca 2021. djelomično je prihvatio žalbu te je smanjio iznos izrečene novčane kazne, ali je potvrdio utvrđenje upravne kazne zbog povrede zahtjeva dobivanja izričite privole za obradu podataka u skladu s OUZP-om koja se izvršavala preko vijesti pod nazivom *Personal Update*.

- 13 Žalbe protiv navedene presude u građanskom postupku podnijeli su i tužitelj i tuženik, a postupci povodom tih žalbi u tijeku su pred sudom koji je uputio zahtjev, odnosno Curteom de Apel București (Žalbeni sud u Bukureštu).

Glavni argumenti stranaka glavnog postupka

- 14 Između stranaka sporna je pravna osnova primjenjiva na obradu osobnih podataka korisnika pretplaćenih na besplatnu uslugu Premium koju tužitelj nudi prilikom svakodnevnog slanja vijesti pod nazivom *Personal Update* tim korisnicima preko elektroničke pošte.
- 15 Tužitelj tvrdi da je vijesti pod nazivom *Personal Update* smatrao komercijalnim priopćenjem o proizvodima ili uslugama sličnima onima koje on nudi, što u pogledu obrade osobnih podataka u ovom slučaju podrazumijeva primjenu članka 12. stavka 2. Zakona br. 506/2004 kojim se u nacionalno pravo prenosi članak 13. stavak 2. Direktive 2002/58/EZ. Stoga je tužitelj korisnicima ponudio i mogućnost da odbiju primanje vijesti pod nazivom *Personal Update* [označavanjem kućice *Nu vreau să primesc Personal Update, informarea trimisă zilnic, gratuit, pe e-mail de avocatnet.ro* (Ne želim primati *Personal Update*, vijesti koje svakodnevno preko elektroničke pošte besplatno prenosi *avocatnet.ro*) koja se pojavljuje u trenutku kreiranja računa] te, ako nisu odmah odbili to primanje, ii. mogućnost da to odbiju i da u bilo kojem trenutku odaberu da više ne žele primati vijesti na način da u bilo kojem trenutku pritisnu tipku *Dezabonare* (Otkazivanje pretplate) koja ima neposredni učinak i koja je dostupna u svakoj vijesti pod nazivom *Personal Update* koja se prenosi preko elektroničke pošte.
- 16 Osim toga, predmetna tužiteljeva obrada podataka temeljila se i na članku 6. stavku 1. točki (f) [OUZP-a] u skladu s kojim je obrada zakonita ako je nužna za potrebe legitimnih interesa voditelja obrade.
- 17 Slijedom toga, tužitelj smatra da nije bio dužan zatražiti izričitu privolu korisnika pretplaćenih na besplatnu uslugu Premium za prijenos vijesti pod nazivom *Personal Update*.
- 18 Osim toga, treba uzeti u obzir da se člankom 95. OUZP-a ne propisuju dodatne obveze fizičkim ili pravnim osobama u pogledu obrade u vezi s pružanjem javno dostupnih elektroničkih komunikacijskih usluga kad se na njih primjenjuje Direktiva 2002/58/EZ.
- 19 Tijelo tvrdi da se Direktiva 2002/58/EZ ne primjenjuje na ovaj slučaj te da pravnu osnovu za obradu osobnih podataka čine odredbe OUZP-a.

Sažet prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 20 Sud koji je uputio zahtjev smatra da potreba upućivanja ovog zahtjeva za prethodnu odluku proizlazi iz činjenice da Sud nije tumačio relevantne odredbe

prava Unije na koje se poziva u ovom slučaju i da njihovo tumačenje nije izvan svake razumne sumnje za sud koji je uputio zahtjev kao sud koji odlučuje u posljednjem stupnju (vidjeti točke 16. i 17. presude CILFIT/Ministero della Sanità, kao i točku 66. presude Consorzio Italian Management i Catania Multiservizi).

- 21 Riječ je o odredbama članka 13. stavaka 1. i 2. te članka 15. Direktive 2002/58/EZ, kao i članka 83. stavka 2. te članka 95. OUZP-a, o čijem pravilnom tumačenju ovisi utvrđivanje pravne osnove za obradu u predmetnom slučaju i, implicitno, održavanje na snazi ili poništenje pobijanog zapisnika o utvrđenju.
- 22 Kad je riječ o prvim trima prethodnim pitanjima, sud koji je uputio zahtjev navodi da je za rješavanje nacionalnog spora potrebno pojasniti uvjete pod kojima se smatra da je korisnikova adresa elektroničke pošte dobivena „u smislu prodaje proizvoda ili usluge” u skladu s člankom 13. stavkom 2. Direktive 2002/58/EZ, uzimajući u obzir tužiteljeve tvrdnje iznesene u korist obrane koje se temelje na strukturi usluga koje nudi i načinima na koje korisnici pristupaju tim uslugama.
- 23 Budući da u zakonodavstvu Unije ne postoji definicija, usto treba pojasniti pojam „izravni marketing” iz članka 13. Direktive 2002/58/EZ kako bi se utvrdilo je li način na koji se tužitelj koristio adresama elektroničke pošte njegovih pretplatnika u skladu s korištenjem u svrhu izravnog marketinga i odgovara li taj pojam pojmu „komercijalno priopćenje” koji nacionalni zakonodavac upotrebljava u članku 12. Zakona br. 506/2004 kojim se u nacionalno pravo prenosi članak 13. Direktive 2002/58/EZ.
- 24 Tumačenje koje je Sud pružio u pogledu pojma „izravni marketing” u presudi StWl Städtische Werke Lauf a.d. Pegnitz ne može poslužiti kao pojašnjenje za rješavanje glavnog postupka.
- 25 Kad je riječ o četvrtom prethodnom pitanju, ono se postavlja ako Sud smatra da se adresa elektroničke pošte pretplatnika na besplatnu uslugu Premium ne dobiva „u smislu prodaje proizvoda ili usluge” u skladu s člankom 13. stavkom 2. Direktive 2002/58/EZ. U tom slučaju sud koji je uputio zahtjev traži da se utvrdi podrazumijeva li prijenos vijesti pod nazivom *Personal Update* preko elektroničke pošte primjenu članka 13. stavka 1. Direktive 2002/58/EZ u smislu potrebe dobivanja prethodnog pristanka pretplatnika za „korištenje [...] elektroničke pošte za potrebe izravnog marketinga”. U slučaju da je potonja odredba primjenjiva na ovaj slučaj, valja odrediti normativni akt kojim se uređuju kazne zbog neispunjenja uvjeta povezanih s dobivanjem valjanog pristanka pretplatnika, kako su predviđeni člankom 13. stavkom 1. Direktive 2002/58/EZ.
- 26 Peto prethodno pitanje potrebno je s obzirom na to da iz teksta članka 83. stavka 2. OUZP-a ne proizlaze jasno konkretne obveze koje ima tijelo koje izriče kaznu kada primjenjuje navedeni članak; taj aspekt relevantan je s obzirom na načine određivanja kazne zbog prekršaja koji je predmet glavnog postupka.